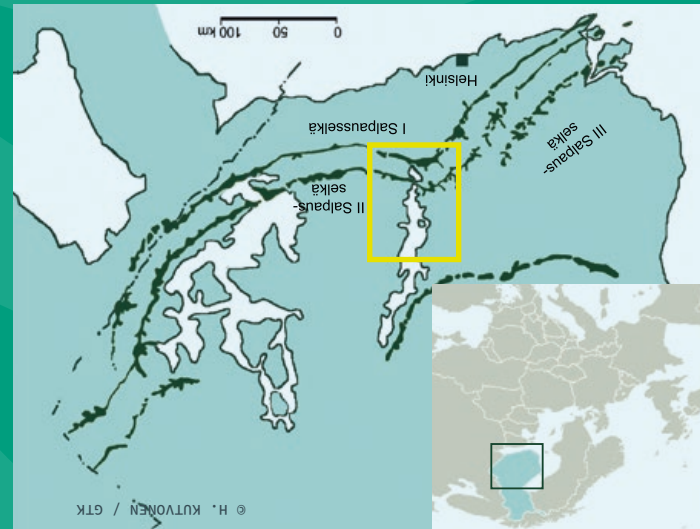

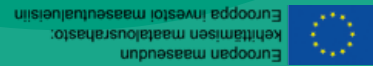
KELVENNE, PADASJOKI © JUUKA RAUTIO

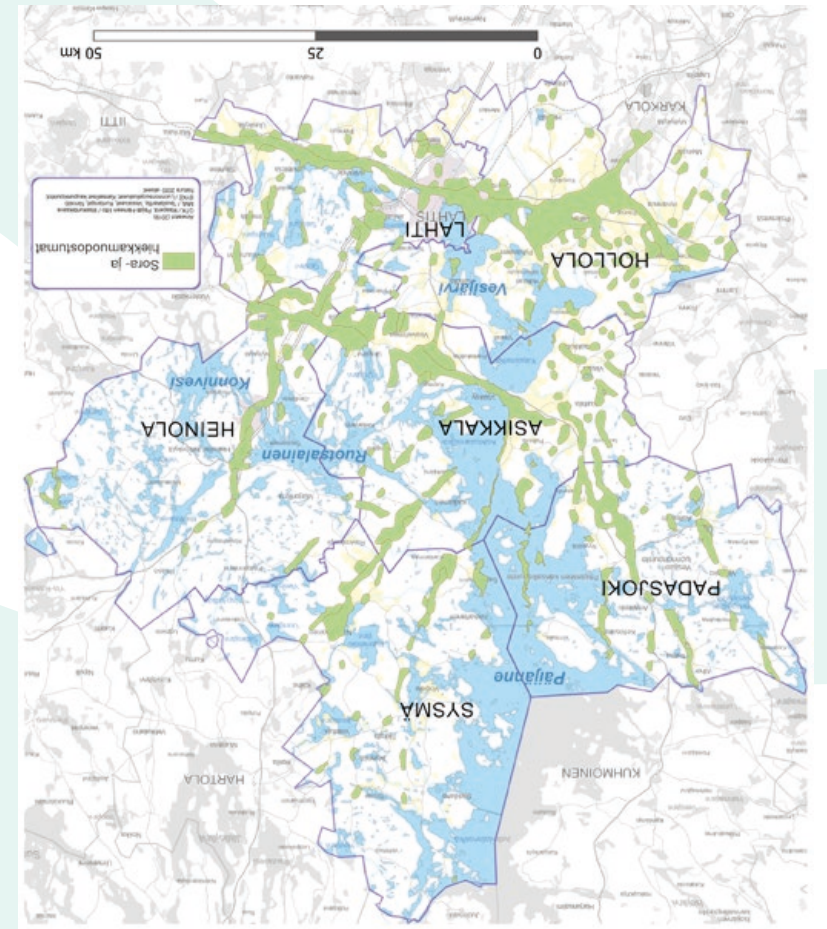
2020

Salpaus selkä Geopark sijaitsee Lahden seudulla ja eteläisen Päijänteen alueella. Lahteen pääsee Helsingistä junalla tunnissa.

www.salpausselkageopark.fi

Manneerjätikön sulamisvesien lajittelemat ja kasaamat sora- ja hiekkamuodostumat aineksesta jäätikön reunaan, harjut jäätikön sisällä tunneleissa ja raitioissa virranneisiin jäätikköjokiin.

MIKÄ ON GEOPARK?

Geopark on yhtenäinen maantieteellinen alue, joka sisältää kansainvälisesti merkittäviä geologisia kohteita. Se kertoo maiseman ja maastonmuotojen syntytarinaa sekä nostaa esille alueen kohteita, tuotteita ja palveluita. Alueen luonnon ja kulttuuriperinnön vaaliminen, paikallisidentiteetin vahvistaminen sekä kestävä kehityksen edistäminen ovat geopuistojen keskeisiä tavoitteita.

UNESCO Global Geopark on YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö UNESCO:n myöntämä nimike tietyt kriteerit täyttävälle, geologisesti ainutlaatuisille alueille. Maailmanlaajuisen verkoston muodostavia UNESCO Global Geopark -alueita on vuoden 2020 alussa 41 maassa yhteensä 147. Salpaus selkä Geopark -aluetta kehitetään siten, että sille voidaan hakea UNESCO Global Geopark -statusta.

VEDEN MUOVAAMA MAISEMA

Lahden seudulla sijaitseva Salpaus selkä Geopark kertoo Suomen tunnetuimman, ainutlaatuisen geologisen kokonaisuuden tarinan. Viimeisimmän jääkauden jälkeensä jättämät ensimmäinen ja toinen Salpaus selkä ulottuvat halki koko eteläisen Suomen, mutta Päijät-Hämeessä Salpaus selkä ovat korkeimmillaan ja näyttävimmillään. Niihin liittyy täällä kansainvälisesti arvokkaita harjuja, kuten maisemiltaan upeat Kelvenne ja Pulkkilanharju Päijänteen kansallispuistossa. Salpaus selkä ja harjut ovat muodostuneet pääasiassa jääkauden sulamisvesivirtojen lajittelemasta ja kerrostamasta sorasta ja hiekasta. Manneerjätikkö ja sen sulamisvedet ovat osaltaan muokanneet myös kalliokohteitamme sellaisiksi kuin ne ovat tänä päivänä.

Vesistöt pienistä suppalammista Suomen toiseksi suurimpaan järveen Päijänteeseen ovat olennainen osa alueen maisemaa ja tarjoavat upeita virkistyskäyttömahdollisuuksia niin alueen asukkaille kuin matkailijoillekin. Salpaus selkä ja harjut kätkevät sisälleen sora- ja hiekkakerrosten suodattamat runsaat pohjavesivarat. Noin neljäsosa suomalaisista juo alueemme vettä: alueen asukkaat saavat huippulaatuisen hanavetensä pohjavedestä ja pääkaupunkiseudun juomavesi on lähtöisin eteläiseltä Päijänteeltä.

© LAHDEN KAUPUNKI

© KATI KOMULAINEN

© JARI ILMONEN

© KATI KOMULAINEN

26. KAMMIOVUORI
Kammiovuorelta avautuvat hienot näköalat Päijänteelle. Alueella on merkitty reitti laavuineen ja tulipaikkoinen.

6. KAPATUOSIAN LINNAVUORI

Kapatuosian arkeologisissa kaivauksissa on löydetty jäännöksiä puisista varustuksista. Harjun päällä sijaitsee näkötorni, josta voi ihailla upeita maisemia Vesijärvelle ja Salpausselkille.

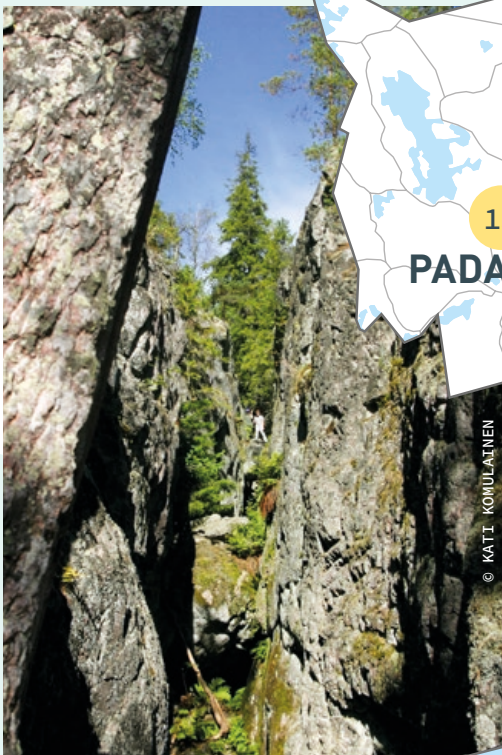
19. VIERUMÄKI

Pienten järvien reunustamilla, kapeilla ja jyrkkärinteisillä harjuselänteillä kulkevilla Vierumäen luontopoluilla voi nauttia harvinaisen kauniista maisemista.

1. SALPAUSSELKÄ, LAHDEN URHEILUKESKUS

Lahden urheilukeskuksen mäkimonttutkin on rakennettu jääkauden muovaamaan suppään.

7. TIIRISMAA JA PIRUNPESÄ
Tiirismaa on Etelä-Suomen korkein kohta. Pirunpesä on mahtava Tiirismaan kvartsiittikalliota lävistävä rotko, joka houkutteli matkailijoita jo 1800-luvulla.

18. KELVENNE, PÄIJÄNTEEN KANSALLISPUISTO
Ihanista hiekkarannoistaan tunnettu Päijänteiden kansallispuiston sydän Kelvenne on Suomen suurimpia ja komeimpia harjusaaria.

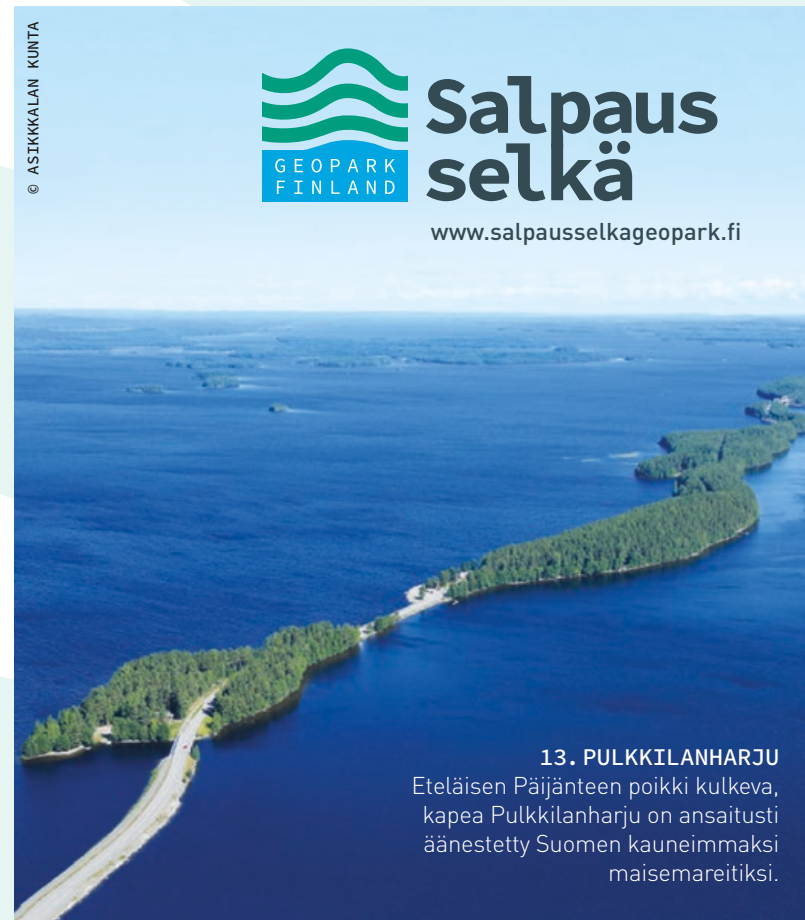
3. LINNAISTENSUO

Lahden keskustan lähellä sijaitsevan erämaatunnelmaa henkivän Linnaistensuon poikki kulkee pitkospuureitti.

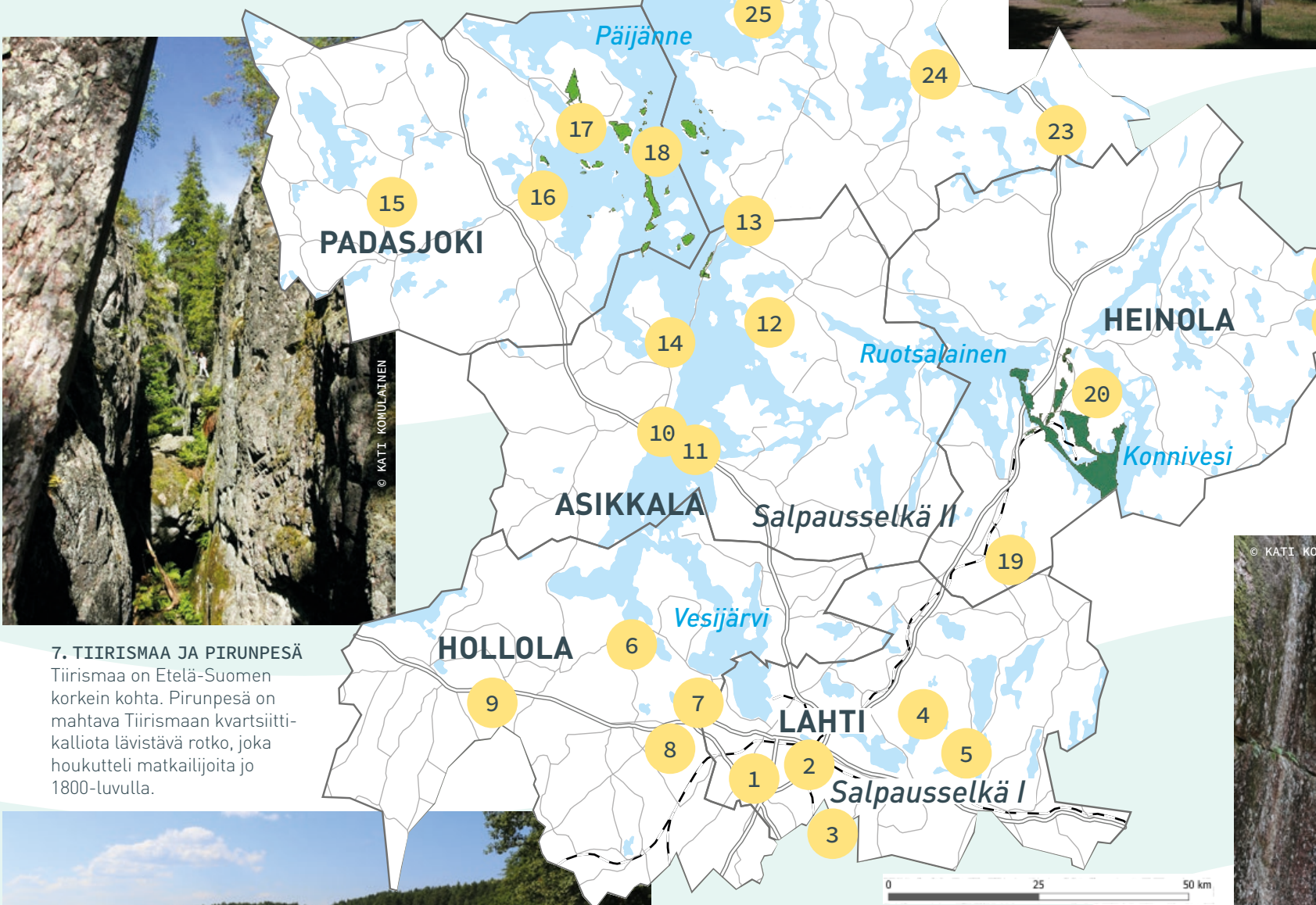
22. PIRUNKIRKKO, PAISTJÄRVEN RETKEILYALUE

Mannerjään muovaama, jylhä rapakivinen Pirunkirkko Paistjärven retkeilyalueella on vaikuttava geologinen retkikohde.

13. PULKKILANHARJU

Eteläisen Päijänteiden poikki kulkeva, kapea Pulkkilanharju on ansaitusti äänestetty Suomen kauneimmaksi maisemareitiksi.

MIELENKIINTOISIA KOhteita SALPAUSSELKÄ GEOPARK –ALUEELLA

1. LAHDEN URHEILUKESKUS
2. LEHMUSREITTI
3. LINNAISTENSUO
4. LAPAKISTON RETKEILYALUE
5. PAJULAHTI
6. KAPATUOSIAN LINNAVUORI
7. TIIRISMAA JA PIRUNPESÄ
8. SALPA-SUPPA
10. AURINKOVUORI
11. VÄÄKSYN KANAVA
12. KALKKISTEN KANAVA
13. PULKKILANHARJU
16. KULLASVUORI
17. PÄIJÄNTEEN KANSALLISPUISTO
18. KELVENNE
19. VIERUMÄKI
20. HEINOLAN KANSALLINEN KAUPUNKIPUISTO
21. PAISTJÄRVEN RETKEILYALUE
22. PIRUNKIRKKO
23. ONKINIEMEN LIIKKUVA KIVI
26. KAMMIOVUORI

VALTAKUNNALLISESTI ARVOKKAAT MAISEMA–ALUEET

9. KASTARI – HATSINA – KUTAJOKI
14. KURHILA – PULKKILA
15. AUTTOINEN JA VESIJAKO
24. NUORAMOINEN
25. PÄIJÄTSALO

Salpausselkä

www.salpausselkageopark.fi